GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

Privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (completarea componentei „Arhiva electronică”)

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂŞTE:

1. Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile” se modifică după cum urmează:

1.1. în anexa nr. 1:

1.1.1. punctul 6:

1.1.1.1. se completează cu subpunctul 6.4 cu următorul cuprins:

„6.4. Componenta arhivei electronice reprezintă componenta documentară a SICBI, gestionată de către deținătorul SICBI și destinată recepționării, înregistrării, clasificării, arhivării, păstrării, administrării, conservării, regăsirii și consultării documentelor electronice și a copiilor electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie, precum și gestionării accesului la acestea și a metadatelor aferente.

Componenta constituie depozitul electronic al documentelor create sau utilizate în cadrul proceselor operaționale aferente administrării cadastrului bunurilor imobile, al documentelor oficiale care confirmă datele privind bunurile imobile, drepturile și restricțiile asupra acestora, precum și al documentelor utilizate pentru determinarea valorii bunurilor imobile în scopul impozitării. Documentele se păstrează pe duratele stabilite în conformitate cu

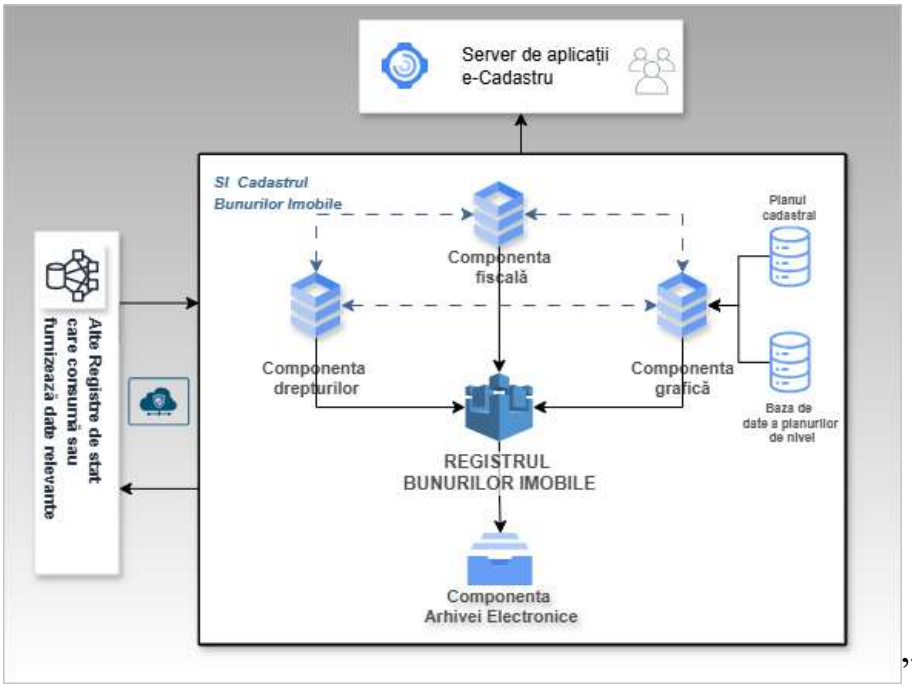
nomenclatoarele dosarelor și cu celelalte acte normative aplicabile, inclusiv permanent, după caz.

Componenta asigură interoperabilitatea cu Sistemul informațional de stat «Arhiva electronică», prin schimbul și sincronizarea metadatelor arhivistice aferente documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, în vederea asigurării evidenței de stat a acestora.”;

1.1.1.2. figura va avea următorul cuprins:

„Figură

Structura SICIBI

”;

1.1.2. la punctul 7:

1.1.2.1. subpunctul 7.12 va avea următorul cuprins:

„7.12. asigurarea constituirii și funcționării componentei arhivei electronice a SICBI, precum și a gestionării în format electronic a documentelor cadastrale și a datelor aferente acestora, pentru reducerea utilizării suportului de hârtie și pentru asigurarea păstrării, regăsirii și furnizării controlate a documentelor, cu respectarea cerințelor de integritate, securitate și trasabilitate;”;

1.1.2.2. se completează cu subpunctul 7.18 cu următorul cuprins:

„7.18. asigurarea corelării datelor și documentelor gestionate în cadrul SICBI cu obiectele informaționale relevante, prin utilizarea identificatorilor unici și a mecanismelor de trasabilitate necesare pentru verificarea, actualizarea și furnizarea informațiilor cadastrale.”;

1.1.3. punctele 9 și 10 vor avea următorul cuprins:

„**9.** Cadrul normativ și standardele de referință din domeniul informatizării aplicabile SICBI cuprind următoarele acte normative și standarde:

9.1. Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică;

9.2. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

9.3. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

9.4. Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;

9.5. Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale;

9.6. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

9.7. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

9.8. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;

9.9. Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;

9.10. Hotărârea Guvernului nr. 857/2013 cu privire la Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale «Moldova Digitală 2020»;

9.11. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

9.12. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

9.13. Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

9.14. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

9.15. Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;

9.16. Hotărârea Guvernului nr. 737/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora;

9.17. Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale;

9.18. Hotărârea Guvernului nr. 1141/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de aplicare a semnăturii electronice pe documentele electronice de către funcționarii persoanelor juridice de drept public în cadrul circulației electronice ale acestora;

9.19. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

9.20. Hotărârea Guvernului nr. 254/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de partajare a seturilor de date spațiale și a serviciilor aferente între entitățile publice și terți;

9.21. Hotărârea Guvernului nr. 683/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare;

9.22. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

9.23. Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

9.24. Hotărârea Guvernului nr. 153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional «Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat» și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat;

9.25. Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional «Catalogul semantic» și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional «Catalogul semantic»;

9.26. Hotărârea Guvernului nr. 180/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de livrare (MDelivery);

9.27. Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;

9.28. Hotărârea Guvernului nr. 305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);

9.29. Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice;

9.30. Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design;

9.31. Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice «Procesele ciclului de viață al software-ului» RT 38370656-002:2006;

9.32. la proiectarea și dezvoltarea componentei arhivei electronice a SICBI se iau în considerare, după caz, următoarele standarde de referință:

9.32.1. ISO 14721:2025 «Space Data System Practices – Reference model for an open archival information system (OAIS)»;

9.32.2. ISO 20652:2006 «Space data and information transfer systems – Producer-archive interface – Methodology abstract standard (PAIMAS)»;

9.32.3. ISO 16363:2025 «Space data and information transfer systems – Audit and certification of trustworthy digital repositories»;

9.32.4. ISO/IEC/IEEE 15288:2023 «Systems and software engineering – System life cycle processes».

10. Cadrul normativ sectorial aplicabil activității SICBI cuprinde următoarele acte normative:

10.1. Codul fiscal nr. 1163/1997;

10.2. Codul civil nr. 1107/2002;

10.3. Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;

10.4. Codul funciar nr. 22/2024;

10.5. Legea nr. 880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova;

10.6. Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor;

10.7. Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998;

10.8. Legea nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică;

10.9. Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare;

10.10. Legea nr. 354/2004 privind formarea bunurilor imobile;

10.11. Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice;

10.12. Legea nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese;

10.13. Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;

10.14. Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal;

10.15. Legea nr. 290/2024 privind evidența rețelelor edilitare;

10.16. Hotărârea Guvernului nr. 352/1992 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul arhivistic de stat;

10.17. Hotărârea Guvernului nr. 984/1998 cu privire la unele măsuri pentru urgentarea procesului de împroprietărire;

10.18. Hotărârea Guvernului nr. 1030/1998 despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile;

10.19. Hotărârea Guvernului nr. 670/2003 despre aprobarea Programului de măsuri privind implementarea noului sistem de evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării;

10.20. Hotărârea Guvernului nr. 1518/2003 despre crearea Sistemului informațional automatizat «Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor»;

10.21. Hotărârea Guvernului nr. 184/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea prestatorilor de servicii de încredere calificați.”;

1.1.4. la subpunctul 11.1, cuvintele „în arhiva electronică” se substituie cu cuvintele „în componenta arhivei electronice a SICBI”;

1.1.5. punctul 14:

1.1.5.1. la subpunctul 14.1.11, textul „arhiva digitală a SICBI” se substituie cu textul „componenta arhivei electronice a SICBI”;

1.1.5.2. la subpunctul 14.2.10, textul „arhiva digitală a IPCBI” se substituie cu textul „componenta arhivei electronice a SICBI”;

1.1.5.3. subpunctul 14.4.3 se completează cu textul „și identificatorul documentului electronic”;

1.1.5.4. subpunctul 14.4.8 va avea următorul cuprins:

„14.4.8. asigurarea aplicării semnăturii electronice de către utilizatorul autorizat în procesul de arhivare, în funcție de natura documentului și de scopul semnării, în vederea confirmării prin semnătură electronică a efectuării operațiunii de arhivare în componenta arhivei electronice, fără modificarea documentului arhivat și fără afectarea semnăturilor electronice existente;”;

1.1.5.5. la subpunctul 14.4.9, cuvintele „transfer în arhiva permanentă” se substituie cu textul „transfer în depozitul electronic al componentei arhivei electronice a SICBI”;

1.1.5.5. se completează cu subpunctele 14.4.14-14.4.18 cu următorul cuprins:

„14.4.14. preluarea și înregistrarea documentelor electronice și a copiilor electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie, rezultate din activitatea SICBI, inclusiv asocierea acestora la dosarul electronic și la obiectele informaționale relevante, prin intermediul identificatorilor corespunzători, precum și, după caz, corelarea acestora cu alte documente aferente, inclusiv cu raportul lucrării cadastrale, atunci când documentele respective completează, justifică sau fac parte din documentația aferentă acestuia; plasarea temporară a documentelor într-o zonă de prelucrare destinată verificării, clasificării și validării, urmată de transferul obligatoriu al acestora în componenta arhivei electronice și de eliminarea automată, de către sistem și fără intervenția utilizatorului, a documentelor din zona temporară după finalizarea procesării.

14.4.15. completarea, actualizarea și validarea metadatelor obligatorii, clasificarea documentelor în conformitate cu nomenclatoarele aplicabile și gestionarea stărilor documentelor pe parcursul ciclului de viață;

14.4.16. transferul documentelor validate în depozitul electronic al componentei arhivei electronice, cu păstrarea versiunilor, evidența modificărilor și restricționarea modificării documentelor marcate ca arhivate;

14.4.17. regăsirea, consultarea și furnizarea controlată a documentelor și dosarelor electronice pe baza metadatelor și a criteriilor de corelare stabilite;

14.4.18. aplicarea politicilor de retenție și a termenelor de păstrare, inclusiv asigurarea păstrării permanente, după caz, precum și efectuarea copiilor de siguranță (backup) și asigurarea recuperării documentelor și metadatelor arhivate în caz de incident.”;

1.1.6. subpunctul 20.4 va avea următorul cuprins:

„20.4. pentru componenta arhivei electronice: angajații IPCBI autorizați care, în limitele rolurilor atribuite, recepționează, încarcă, verifică și clasifică documentele electronice și copiile electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie, validează documentele pentru arhivare, efectuează și confirmă operațiunile de arhivare, inclusiv, după caz, prin aplicarea semnăturii electronice asupra confirmării electronice a operațiunii de arhivare, fără a modifica documentul arhivat sau semnăturile electronice existente, administrează metadatele aferente și asigură furnizarea controlată a documentelor arhivate.”;

1.1.7. subpunctul 24.2 va avea următorul cuprins:

„24.2. prin intermediul SICBI se asigură aplicarea semnăturii electronice de către utilizatorul autorizat, în funcție de natura documentului și de scopul semnării, în vederea confirmării efectuării operațiunii de arhivare a documentului.”;

1.1.8. punctul 24 se completează cu subpunctele 24.3-24.7 cu următorul cuprins:

„24.3. semnătura electronică aplicată de către utilizatorul autorizat asupra confirmării electronice a operațiunii de arhivare atestă identitatea utilizatorului și efectuarea de către acesta a operațiunii respective. Această semnătură nu substituie semnătura emitentului sau a altei persoane abilitate și nu atestă veridicitatea conținutului documentului arhivat;

24.4. în cazul documentelor electronice semnate de emitent sau de alte persoane abilitate, autenticitatea semnăturilor electronice existente se verifică în condițiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Semnătura electronică aplicată de către utilizatorul autorizat în cadrul procesului de arhivare nu modifică, nu înlocuiește și nu afectează valoarea juridică a semnăturilor electronice existente, ci atestă efectuarea de către utilizator a operațiunii de validare și/sau arhivare, în conformitate cu rolul atribuit;

24.5. documentele arhivate se organizează în structura dosar electronic – document electronic – versiune, după caz, cu asocierea identificatorului cererii/solicitării și a metadatelor, în baza nomenclatoarelor și clasificatoarelor administrate în SICBI;

24.6. metadatele aferente documentelor includ, după caz, tipul și starea documentului, forma inițială a acestuia, inclusiv mențiunea dacă documentul a fost creat în formă electronică sau a fost întocmit inițial pe suport de hârtie și ulterior digitizat, emitentul sau executantul, data și numărul documentului, termenul de păstrare, regimul de acces și statutul juridic al copiei electronice. În cazul digitizării sau al autentificării unei copii electronice, metadatele includ datele privind persoana care a efectuat operațiunea, data efectuării acesteia,

temeiul juridic al autentificării și informațiile necesare identificării documentului-sursă pe suport de hârtie. De asemenea, metadatele includ identificatorii pentru corelarea documentului cu bunul imobil, dosarul electronic, serviciul, cererea/solicitarea sau raportul lucrării cadastrale, precum și informațiile pentru asigurarea trasabilității și auditării operațiunilor;

24.7. documentele arhivate sunt gestionate pe parcursul ciclului lor de viață, inclusiv prin atribuirea următoarelor stări: în curs de procesare, validat, arhivat, respins sau înlocuit, în conformitate cu regulile stabilite în documentația tehnică și în procedurile operaționale aprobate.”;

1.1.9. subpunctul 27.4 va avea următorul cuprins:

„27.4. obiecte informaționale care se înregistrează în componenta arhivei electronice a SICBI:

27.4.1. «dosar electronic» – unitate logică de grupare și evidență a documentelor electronice aferente unui bun imobil, unei cereri/solicitări, unei lucrări cadastrale sau unui alt obiect informațional gestionat în SICBI, asociată identificatorilor corespunzători, în conformitate cu regulile sistemului;

27.4.2. «document electronic» – document în sensul Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, înregistrat în componenta arhivei electronice împreună cu metadatele aferente și asociat, după caz, unuia sau mai multor numere cadastrale și/sau cereri/solicitări;

27.4.3. «copie electronică a documentului pe suport de hârtie» – reproducere în format electronic, obținută prin scanarea documentului întocmit inițial pe suport de hârtie;

27.4.4. «copie electronică autentificată» – copie electronică a documentului pe suport de hârtie, a cărei conformitate cu documentul prezentat este confirmată de persoana competentă prin aplicarea semnăturii electronice, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege;

27.4.5. «cerere/solicitare de prestare a serviciilor» – obiect informațional care reflectă solicitarea de prestare a unui sau a mai multe servicii cadastrale și permite asocierea documentelor prezentate, generate sau arhivate în cadrul procesului de prestare a serviciului.”;

1.1.10. punctul 28 se completează cu subpunctele 28.4 și 28.5 cu următorul cuprins:

„28.4. numărul sau identificatorul dosarului electronic, stabilit în conformitate cu sistemul de numerotare aplicabil și utilizat pentru căutarea și corelarea documentelor în cadrul componentei arhivei electronice;

28.5. identificatorul documentului electronic, atribuit la înregistrarea acestuia în componenta arhivei electronice și utilizat pentru evidența, regăsirea și asigurarea auditabilității documentului.”;

1.1.11. subpunctul 31.7 se completează cu textul „obiectului informațional și/sau a documentelor aferente acestuia, cu păstrarea legăturii cu obiectul informațional de bază, a istoricului modificărilor și a datelor necesare pentru identificarea, căutarea, consultarea și verificarea ulterioară a informațiilor”;

1.1.12. subpunctul 32.8 va avea următorul cuprins:

„32.8. pentru dosarul electronic, documentul electronic și cererea/solicitarea de prestare a serviciilor, scenariile de bază includ recepționarea și înregistrarea, preluarea și încărcarea documentelor în zona temporară, completarea și validarea metadatelor, clasificarea documentelor, asocierea acestora cu obiectele informaționale relevante, validarea și transferul documentelor în depozitul electronic al componentei arhivei electronice, arhivarea, înlocuirea documentelor cu păstrarea versiunilor anterioare, furnizarea controlată a documentelor, evidența și monitorizarea modificărilor, precum și auditarea operațiunilor.”;

1.1.13. la punctul 34, cuvintele „depozitul electronic permanent” se substituie cu cuvintele „depozitul electronic al componentei arhivei electronice”; nu există aceste cuvinte în punct

1.1.14. punctul 35:

1.1.14.1. subpunctul 35.2 se completează cu textul „deținute de către alți participanți publici, inclusiv în scopul asigurării schimbului de date dintre componenta arhivei electronice a SICBI și Sistemul informațional de stat «Arhiva electronică», în condițiile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;”;

1.1.14.2. se completează cu subpunctul 35.8 cu următorul cuprins:

„35.8. platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs), după caz, pentru efectuarea operațiunilor de stocare, partajare și asigurare a accesului controlat la documente, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil;”;

1.1.15. punctul 38 se completează cu subpunctele 38.8-38.10 cu următorul cuprins:

„38.8. să asigure stocarea și gestionarea unor volume mari de documente electronice și a metadatelor aferente;

38.9. să permită migrarea controlată a documentelor electronice și a metadatelor către o generație ulterioară a soluției, în cazul în care versiunea curentă ajunge la sfârșitul ciclului său de viață;

38.10. să asigure identificarea, clasificarea și codificarea unitară a documentelor electronice și a metadatelor aferente, prevenirea înregistrării duplicatelor și păstrarea legăturilor cu obiectele informaționale gestionate în SICBI.”;

1.1.16. punctul 39 va avea următorul cuprins:

„**39.** Comunicarea și integrarea dintre componentele și nivelurile SICBI se realizează prin intermediul rețelelor de comunicații digitale securizate și al interfețelor de programare a aplicațiilor (API), exclusiv în perimetrul SICBI, în condițiile art. 6 alin. (5) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Interfețele de integrare asigură schimbul și sincronizarea controlată a identificatorilor, datelor, documentelor și metadatelor aferente între componentele SICBI, cu respectarea drepturilor de acces și asigurarea integrității, consistenței, actualității și trasabilității informațiilor.”;

1.1.17. punctul 45 se completează cu subpunctele 45.7 și 45.8 cu următorul cuprins:

„45.7. asigurarea protecției jurnalelor de audit împotriva modificărilor neautorizate, prin restricționarea accesului și aplicarea măsurilor tehnice necesare pentru garantarea integrității acestora, inclusiv prin interzicerea ștergerii sau alterării jurnalelor în afara procedurilor autorizate;

45.8. asigurarea evidenței modificărilor operate asupra documentelor, metadatelor, a stărilor și versiunilor acestora, inclusiv a intervențiilor administrative autorizate.”;

1.1.18. la punctul 47:

1.1.18.1. subpunctul 47.3 se completează cu următorul enunț: „Operațiunile care produc efecte asupra documentelor arhivate, inclusiv înregistrarea, modificarea, înlocuirea, schimbarea stării, descărcarea sau furnizarea acestora, se efectuează exclusiv de către utilizatori autentificați și autorizați, prin intermediul fluxurilor electronice controlate, cu jurnalizarea obligatorie a operațiunilor în SICBI și, în cazul evenimentelor supuse jurnalizării guvernamentale, prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), în condițiile cadrului normativ aplicabil.”;

1.1.18.2. se completează cu subpunctul 47.5 cu următorul cuprins:

„47.5. pentru asigurarea veridicității, integrității și consistenței informațiilor gestionate în cadrul componentei arhivei electronice, se aplică mecanisme de validare și control, inclusiv reguli privind completitudinea metadatelor, verificarea stărilor și versiunilor documentelor și, după caz, mecanisme criptografice, semnături electronice sau amprente criptografice (hash), în vederea verificării integrității documentelor.”;

1.2. în anexa nr. 2:

1.2.1. la punctul 1, după cuvântul „datelor” se introduce textul „ , precum și procedura de arhivare și de administrare a datelor, a documentelor electronice, a copiilor electronice obținute prin scanare și a metadatelor”;

1.2.2. la punctul 9, după cuvântul „radiere” se introduce textul „ , arhivare și administrare”, iar după enun’ul al patrulea se introduce următorul enunț: „Gestionarea componentei arhivei electronice a SICBI este asigurată de IPCBI, în calitate de deținător al SICBI, prin intermediul utilizatorilor autorizați, desemnați pentru recepționarea, încărcarea, validarea, clasificarea și arhivarea documentelor, administrarea metadatelor, precum și furnizarea controlată a documentelor, în limitele rolurilor atribuite.”;

1.2.3. punctul 17 se completează cu subpunctele 17.13-17.15 cu următorul cuprins:

„17.13. să asigure administrarea depozitului electronic al componentei arhivei electronice, inclusiv păstrarea documentelor pe termenele stabilite în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, gestionarea versiunilor, aplicarea politicilor de retenție, efectuarea copiilor de siguranță și asigurarea recuperării documentelor în caz de incident;

17.14. să asigure administrarea nomenclatoarelor și clasificatoarelor utilizate pentru documente, precum și aplicarea regulilor privind completitudinea, coerența și validarea metadatelor;

17.15. să asigure că documentele arhivate pot fi modificate, înlocuite, furnizate sau retrase numai în condițiile stabilite de cadrul normativ, prin intermediul fluxurilor controlate și cu păstrarea istoricului operațiunilor”;

1.2.4. punctul 19 se completează cu subpunctele 19.6 și 19.7 cu următorul cuprins:

„19.6. să asigure recepționarea, încărcarea, clasificarea, validarea și arhivarea documentelor electronice și a copiilor electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie, în conformitate cu rolul atribuit, cu cerințele privind completitudinea metadatelor și cu procedurile aprobate;

19.7. să efectueze operațiuni de modificare, înlocuire sau reclasificare a documentelor numai în cazurile permise, cu păstrarea versiunilor anterioare și consemnarea temeiului intervenției”;

1.2.5. punctul 34 va avea următorul cuprins:

„**34.** Principalele procese aferente ținerii RICBI sunt înregistrarea inițială a datelor, actualizarea periodică a acestora în vederea asigurării corectitudinii şi relevanţei informaţiilor, radierea datelor în cazul desființării bunului imobil sau atunci când acestea nu mai sunt necesare ori devin irelevante, precum și recepționarea, încărcarea, clasificarea, validarea, arhivarea, regăsirea și furnizarea controlată a documentelor electronice, a copiilor electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie și a metadatelor aferente.”;

1.2.6. punctul 40 va avea următorul cuprins:

„**40.** Versionarea datelor, a documentelor și a metadatelor asigură păstrarea istoricului modificărilor și identificarea versiunilor succesive ale acestora, în scopul asigurării integrității și trasabilității informațiilor gestionate în RICBI.”;

1.2.7. se completează cu punctele 41^1-41^3 cu următorul cuprins:

„**41^1.** Documentele electronice și copiile electronice obținute prin scanarea documentelor pe suport de hârtie se arhivează împreună cu metadatele aferente, cu indicarea stării documentului Sau documentelor trebuie?, a versiunii acestuia, a regimului de acces, a termenului de păstrare, precum și a legăturii cu bunul imobil, cu dosarul electronic, cu cererea/solicitarea de prestare a serviciului sau cu raportul privind lucrarea cadastrală, după caz.

41^2. Documentele marcate ca arhivate se păstrează în depozitul electronic al componentei arhivei electronice și pot fi modificate numai în conformitate cu procedurile aprobate, prin înlocuire sau actualizare, cu păstrarea versiunilor anterioare, a istoricului intervențiilor și a jurnalelor de audit. Se aplică cerințele de conservare digitală, inclusiv evidența formatelor fișierelor, verificarea periodică a integrității documentelor și jurnalizarea evenimentelor de conservare, în conformitate cu standardele și specificațiile tehnice aplicabile. Modificările stării documentelor se reflectă în sistemul de evidență unică de stat.

41^3. Furnizarea, transmiterea, descărcarea sau partajarea documentelor din componenta arhivei electronice se efectuează numai către utilizatorii autorizați sau către sistemele informaționale conexe, în baza unui temei legal, cu respectarea regimului de acces și cu înregistrarea obligatorie a operațiunilor respective.”;

1.2.8. punctul 51 se completează cu subpunctul 51.8 cu următorul cuprins:

„51.8. platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs), după caz, pentru stocarea și partajarea documentelor, precum și pentru asigurarea accesului controlat la acestea, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil”;

1.2.9. punctul 60 se completează cu subpunctele 60.4-60.6 cu următorul cuprins:

„60.4. aplicarea controlului accesului bazat pe roluri pentru consultarea, încărcarea, validarea, arhivarea, furnizarea și administrarea documentelor electronice;

60.5. asigurarea integrității documentelor electronice și a metadatelor aferente prin aplicarea regulilor de validare, jurnalizarea operațiunilor, efectuarea copiilor de siguranță și, după caz, utilizarea mecanismelor criptografice sau a semnăturii electronice;

60.6. testarea periodică a mecanismelor de efectuare a copiilor de siguranță și de recuperare a datelor din depozitul electronic al componentei arhivei electronice și din baza de date aferentă”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **VASILE TOFAN**

Contrasemnează:

Ministrul dezvoltării
economice și digitalizării Claudiu-Iulius-Gavril Năsui

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile” *(completarea cu componenta ”Arhiva electronică”)*

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 (componenta arhivei electronice a Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile”)” este elaborat de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în comun cu Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ.

Proiectul hotărârii este elaborat în temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, care constituie temeiul juridic pentru instituirea, dezvoltarea, modificarea și reglementarea sistemelor informaționale de stat, precum și pentru aprobarea conceptelor și regulamentelor resurselor informaționale de stat.

Totodată, proiectul este fundamentat pe prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, care reglementează raporturile juridice privind bunurile imobile, cadastrul bunurilor imobile, registrul bunurilor imobile și documentația cadastrală, precum și pe prevederile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, în partea ce ține de utilizarea semnăturii electronice și conservarea documentelor electronice.

Sursa proiectului o constituie necesitatea obiectivă de dezvoltare a Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (în continuare - SICBI) prin completarea arhitecturii funcționale cu componenta arhivei electronice, în contextul implementării Programului de modernizare a sistemului cadastral, digitalizării serviciilor cadastrale și trecerii treptate de la administrarea documentației cadastrale pe suport de hârtie la administrarea documentelor în format electronic.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Hotărârea Guvernului nr. 319/2025 a aprobat cadrul conceptual și regulamentar necesar funcționării SICBI, fiind stabilite scopul, obiectivele, principiile de funcționare, participanții, obiectele informaționale, scenariile de bază, procesele informaționale și regulile generale de administrare a resursei informaționale formate de sistem. Prin acest act normativ a fost creată baza juridică pentru dezvoltarea unui sistem cadastral modern, integrat și interoperabil, orientat spre prestarea serviciilor cadastrale în format digital.

În procesul de implementare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 319/2025, precum și urmare a implementării a unei noi soluții tehnologice de arhivare electronică a documentației aferente activității cadastrale, a fost identificată necesitatea completării cadrului normativ al SICBI cu prevederi exprese privind componenta arhivei electronice. În forma actuală, Conceptul și Regulamentul SICBI reglementează datele cadastrale și procesele de administrare a resursei informaționale, însă nu descriu suficient mecanismul de recepționare, prelucrare, validare, clasificare, semnare, arhivare și păstrare a documentelor electronice care stau la baza acestor date.

Documentația cadastrală reprezintă suportul juridic, tehnic și informațional al înregistrărilor efectuate în registrul bunurilor imobile. Aceasta include documente prezentate de solicitanți, acte emise de autorități, rapoarte ale lucrărilor cadastrale, materiale grafice, acte de constatare, documente rezultate din verificări, precum și alte înscrisuri care justifică modificarea sau confirmarea datelor cadastrale. Odată cu digitalizarea serviciilor cadastrale, aceste documente sunt create, transmise, recepționate, semnate și păstrate tot mai frecvent în format electronic, ceea ce impune reglementarea expresă a statutului lor în cadrul SICBI.

Cadrul normativ actual nu reglementează expres următoarele aspecte esențiale:

- existența componentei arhivei electronice ca parte componentă a arhitecturii SICBI;
- recepționarea și înregistrarea documentelor electronice în SICBI;
- plasarea temporară a documentelor într-o zonă de prelucrare destinată verificării, clasificării și validării;
- asocierea documentelor electronice la bunul imobil, dosarul electronic sau raportul lucrării cadastrale;

- aplicarea semnăturii electronice asupra documentelor electronice înainte de transmiterea acestora spre arhivare;
- transferul obligatoriu al documentelor validate în componenta arhivei electronice;
- eliminarea documentelor din zona temporară după finalizarea procesării;
- asigurarea regăsirii, furnizării, trasabilității și auditabilității operațiunilor efectuate asupra documentelor electronice.

Lipsa acestor prevederi poate genera interpretări neuniforme privind statutul juridic al documentelor electronice, etapa la care acestea devin parte a dosarului electronic al bunului imobil, responsabilitatea utilizatorului care le transmite spre arhivare și mecanismele de păstrare a integrității acestora. În condițiile în care documentele electronice constituie temei pentru înregistrarea, modificarea sau radierea drepturilor și datelor cadastrale, este necesar ca arhivarea acestora să fie reglementată la nivelul actului normativ care aprobă Conceptul și Regulamentul SICBI, nu doar prin proceduri interne sau specificații tehnice.

Totodată, Programul de modernizare a sistemului cadastral include activități aflate în derulare, precum auditul infrastructurii informaționale și al securității cibernetice, reingineria serviciilor cadastrale prestate de Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile", dezvoltarea componentei „Baza de date grafică", elaborarea arhitecturii instituționale și pregătirea modernizării componentelor SICBI. Aceste activități au drept obiectiv trecerea la un model de administrare digitală a cadastrului, în care documentele aferente serviciilor cadastrale sunt recepționate, procesate și păstrate în format electronic.

În acest context, introducerea componentei arhivei electronice nu reprezintă o extindere formală a sistemului, ci o condiție funcțională pentru operarea proceselor digitalizate. Fără această componentă, SICBI nu poate asigura integral ciclul de viață al documentelor electronice, de la recepționare până la păstrarea pe termen lung, regăsirea și furnizarea acestora în condiții de securitate și trasabilitate.

Necesitatea intervenției este determinată și de cerințele Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care consacră utilizarea semnăturilor și sigiliilor electronice și stabilește condiții pentru păstrarea pe termen lung a documentelor electronice. În raport cu aceste cerințe, SICBI trebuie să prevadă mecanisme clare prin care documentele transmise spre arhivare sunt semnate electronic de utilizatorul autorizat, iar semnarea confirmă asumarea responsabilității pentru transmiterea documentului în componenta arhivei electronice și integrarea acestuia în dosarul electronic aferent.

De asemenea, cadrul național privind schimbul de date și interoperabilitatea sistemelor informaționale impune existența unor resurse informaționale clare, structurate și administrate unitar, capabile să furnizeze date și documente altor sisteme informaționale, autorități publice și beneficiari, cu respectarea regimului de acces și a protecției datelor cu caracter personal. Componenta arhivei electronice a SICBI va contribui la evitarea duplicării documentelor, reducerea solicitărilor repetate de acte, accelerarea verificărilor și creșterea calității serviciilor publice cadastrale.

În lipsa modificărilor propuse, se menține riscul funcționării unor mecanisme tehnice de stocare a documentelor electronice fără reflectarea lor adecvată în cadrul normativ al sistemului informațional, ceea ce poate afecta coerența juridică a sistemului, securitatea informațională, trasabilitatea deciziilor administrative și capacitatea de audit al operațiunilor efectuate asupra documentelor cadastrale.

Prin urmare, intervenția normativă este necesară pentru:
- completarea arhitecturii SICBI cu o componentă funcțională indispensabilă digitalizării serviciilor cadastrale;
- reglementarea ciclului complet de viață al documentelor electronice cadastrale;
- asigurarea autenticității, integrității, disponibilității și valorii juridice a documentelor electronice;
- consolidarea trasabilității și auditabilității operațiunilor efectuate în sistem;
- alinierea SICBI la cadrul normativ privind identificarea electronică, serviciile de încredere, interoperabilitatea și protecția datelor cu caracter personal;
- crearea premiselor pentru eliminarea treptată a dependenței de suportul de hârtie și a arhivelor paralele.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul urmărește completarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 cu prevederi necesare pentru instituirea și reglementarea componentei arhivei electronice în cadrul SICBI. Modificările propuse au caracter tehnico-normativ și funcțional, fiind orientate spre asigurarea coerenței dintre arhitectura sistemului informațional și procesele reale de prestare a serviciilor cadastrale în format digital.

Principalele elemente noi propuse prin proiect sunt următoarele:

1. Completarea Conceptului SICBI cu componenta arhivei electronice.

Se propune includerea expresă a componentei arhivei electronice în arhitectura SICBI, ca componentă destinată administrării documentelor electronice aferente serviciilor cadastrale și resursei informaționale formate de sistem. Această completare va permite delimitarea clară a rolului arhivei electronice față de celelalte componente ale sistemului și va crea baza juridică pentru dezvoltarea funcționalităților tehnice necesare.

Componenta va asigura recepționarea, prelucrarea, clasificarea, validarea, semnarea, arhivarea, păstrarea, căutarea, regăsirea, furnizarea și monitorizarea documentelor electronice în cadrul SICBI. Prin includerea acestuia în Concept se asigură coerența arhitecturală a sistemului și se evită dezvoltarea unei soluții paralele, în afara cadrului normativ aprobat de Guvern.

2. Reglementarea recepționării și preluării documentelor electronice în SICBI.

Se propune completarea Regulamentului resursei informaționale cu prevederi privind recepționarea și preluarea documentelor electronice, inclusiv a documentelor prezentate de solicitanți, documentelor generate în procesul prestării serviciilor cadastrale, rapoartelor lucrărilor cadastrale și documentelor aferente dosarului electronic al bunului imobil.

Această reglementare este necesară pentru a stabili momentul de intrare a documentului electronic sau a copiei scanate a documentului pe hârtie în circuitul SICBI și pentru a distinge între etapa de recepționare, etapa de verificare/validare și etapa de arhivare propriu-zisă.

3. Instituirea zonei temporare de prelucrare a documentelor electronice.

Proiectul prevede plasarea temporară a documentelor electronice într-o zonă de prelucrare destinată verificării, clasificării și validării acestora. Zona temporară nu constituie arhivă electronică și nu reprezintă loc de păstrare definitivă a documentelor, ci un spațiu funcțional necesar pentru procesarea documentelor înainte de integrarea lor în componenta arhivei electronice.

După finalizarea procesării, documentele validate urmează a fi transferate obligatoriu în componenta arhivei electronice, cu eliminarea acestora din zona temporară. Această soluție previne păstrarea necontrolată a documentelor în medii intermediare, reduce riscul duplicării informațiilor și asigură trasabilitatea fluxului documentar.

4. Asocierea documentelor electronice la obiectele informaționale corespunzătoare.

Se propune reglementarea expresă a asocierii documentelor electronice la bunul imobil, dosarul electronic sau raportul lucrării cadastrale, după caz. Această prevedere este necesară pentru asigurarea legăturii dintre documentul electronic și obiectul informațional la care acesta se referă, astfel încât documentul să poată fi identificat, verificat și utilizat ulterior în procesul de prestare a serviciilor sau de furnizare a informației cadastrale.

Asocierea documentului electronic la identificatorul bunului imobil și, după caz, la dosarul electronic sau la raportul lucrării cadastrale permite regăsirea rapidă a documentelor, auditarea operațiunilor și reconstruirea traseului decizional care a stat la baza modificării datelor cadastrale.

5. Reglementarea aplicării semnăturii electronice înainte de arhivare.

Proiectul introduce prevederea potrivit căreia, înainte de plasarea în depozitoriul componentei arhivei electronice, documentele electronice sau copiile scanate a documentelor pe hârtie sunt semnate electronic de utilizatorul autorizat care efectuează transmiterea acestora în arhivă. Aplicarea semnăturii electronice confirmă asumarea responsabilității pentru operațiunea de transmitere, integritatea documentului la momentul arhivării și includerea documentului în circuitul oficial al SICBI.

Această completare asigură corelarea regulamentului SICBI cu prevederile Legii nr. 124/2022 și creează garanții suplimentare pentru menținerea valorii juridice a documentelor electronice pe termen lung.

6. Completarea scenariilor și proceselor informaționale cu operațiunea de arhivare.

Se propune completarea listei scenariilor de bază aferente obiectelor informaționale cu operațiunea de arhivare. Aceasta va permite reflectarea explicită a arhivării ca eveniment

informațional produs în sistem, alături de înregistrarea primară, modificarea, formarea, radierea, furnizarea și monitorizarea obiectelor informaționale.

Prin această completare se asigură caracterul auditabil al proceselor informaționale și se stabilește că arhivarea nu este o operațiune externă SICBI, ci o etapă integrată în administrarea resursei informaționale cadastrale.

7. Completarea obiectelor informaționale cu documentul electronic și metadatele aferente.

Pentru buna funcționare a componentei arhivei electronice, proiectul va permite gestionarea documentului electronic ca obiect informațional distinct sau ca element asociat altor obiecte informaționale. În acest sens, documentul electronic va putea fi identificat prin metadate relevante, inclusiv tipul documentului, data recepționării, sursa documentului, utilizatorul care a efectuat operațiunea, legătura cu bunul imobil, dosarul electronic sau raportul lucrării cadastrale, statutul documentului și semnătura electronică aplicată.

Această soluție este necesară pentru regăsirea documentelor, controlul accesului, furnizarea informației și monitorizarea operațiunilor efectuate în componenta arhivei electronice.

8. Asigurarea interoperabilității și securității informaționale.

Componenta arhivei electronice va funcționa în cadrul SICBI cu respectarea principiilor interoperabilității, securității informației, protecției datelor cu caracter personal și controlului accesului. Reglementarea acestuia în cadrul Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 va permite integrarea arhivei electronice în arhitectura generală a sistemului, inclusiv în raport cu alte registre și sisteme informaționale de stat.

Prin urmare, modificările propuse asigură un cadru normativ clar pentru dezvoltarea și utilizarea arhivei electronice în cadrul SICBI, cu impact direct asupra calității, securității și eficienței serviciilor cadastrale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate mai multe opțiuni alternative privind modalitatea de reglementare a componentei arhivei electronice.

Menținerea cadrului normativ actual, fără intervenții.

Această opțiune a fost exclusă deoarece cadrul normativ actual nu oferă o reglementare expresă a componentei arhivei electronice și nu permite reflectarea completă a proceselor de recepționare, verificare, validare, semnare și arhivare a documentelor electronice. Menținerea situației actuale ar perpetua lacuna normativă existentă și ar genera riscul utilizării unor mecanisme tehnice neacoperite suficient de cadrul normativ al SICBI.

Reglementarea arhivei electronice prin acte administrative interne ale instituției publice.

Această opțiune a fost respinsă întrucât actele administrative interne nu pot modifica arhitectura unui sistem informațional de stat aprobată prin hotărâre de Guvern. De asemenea, prin acte interne nu pot fi instituite procese informaționale și reguli generale de administrare a resursei informaționale cu caracter obligatoriu pentru toți participanții la sistem.

Elaborarea unui act normativ separat privind componenta arhivei electronice a SICBI.

Această opțiune a fost analizată și chiar inclusă în **Planul de activitate a Agenției**, însă nu a fost considerată oportună, deoarece ar conduce la fragmentarea cadrului normativ aplicabil SICBI și la apariția unor reglementări paralele. Având în vedere că componenta arhivei electronice reprezintă o componentă funcțională a SICBI, reglementarea acesteia trebuie să fie inclusă în Conceptul și Regulamentul aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 319/2025.

Integrarea arhivării documentelor cadastrale exclusiv într-un sistem informațional național general de arhivare electronică.

Această opțiune nu poate substitui necesitatea reglementării componentei arhivei electronice în cadrul SICBI, întrucât documentele cadastrale sunt legate direct de obiectele informaționale ale cadastrului, de dosarul electronic al bunului imobil, de raportul lucrării cadastrale și de operațiunile efectuate în sistem. Chiar dacă, pe termen mediu, pot exista mecanisme de interoperabilitate cu sisteme naționale generale de arhivare electronică, SICBI trebuie să dispună de componenta proprie de administrare a documentelor electronice aferente proceselor cadastrale.

Prin urmare, opțiunea optimă constă în modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 prin completarea Conceptului și Regulamentului SICBI cu prevederi privind componenta arhivei electronice. Această soluție asigură coerența normativă, claritatea proceselor,

compatibilitatea cu arhitectura sistemului și premisele necesare pentru implementarea tehnică a componentei.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse vor avea un impact pozitiv asupra sectorului public, în special asupra Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile", autorităților administrației publice centrale și locale care utilizează informația cadastrală, precum și asupra altor entități care interacționează cu SICBI în procesul de schimb de date și furnizare a serviciilor publice.

Introducerea componentei arhivei electronice va permite administrarea unitară a documentelor electronice aferente serviciilor cadastrale și va reduce dependența de procesele manuale sau de soluțiile dispersate de stocare a documentelor. Instituțiile publice vor beneficia de acces mai rapid la documentele aferente bunurilor imobile, de posibilitatea verificării traseului documentelor și de reducerea timpului necesar pentru examinarea cererilor sau a solicitărilor de informații.

Pentru Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile", modificările vor asigura cadrul normativ necesar pentru dezvoltarea și exploatarea unei componente specializate de arhivă electronică, integrată în fluxurile operaționale ale SICBI. Aceasta va permite standardizarea proceselor de recepționare, validare, semnare și arhivare a documentelor, precum și consolidarea responsabilității utilizatorilor autorizați care operează în sistem.

Pentru Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în calitate de autoritate administrativă responsabilă de elaborarea politicilor în domeniu și de exercitare a rolului de posesor al sistemului, modificările vor asigura un cadru normativ complet pentru monitorizarea implementării și funcționării SICBI, inclusiv în partea ce ține de securitatea, integritatea și auditabilitatea documentelor electronice cadastrale.

Totodată, reglementarea arhivei electronice va contribui la:

- creșterea eficienței proceselor administrative;
- reducerea timpului de identificare și verificare a documentelor;
- sporirea calității și trasabilității deciziilor administrative;
- eliminarea duplicării documentelor și a arhivelor paralele;
- îmbunătățirea controlului accesului la documentele cadastrale;
- creșterea capacității de audit și monitorizare a operațiunilor efectuate în sistem.

Impactul asupra sectorului public este, prin urmare, unul pozitiv, orientat spre modernizarea administrării documentației cadastrale și consolidarea capacității instituționale de prestare a serviciilor publice în format digital.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea tehnică a componentei arhivei electronice a SICBI implică cheltuieli pentru dezvoltarea sau adaptarea soluției informatice, configurarea spațiului de păstrare și conservare electronică, integrarea cu celelalte componente ale SICBI, asigurarea interoperabilității, securității informaționale, jurnalizării, administrării și mentenanței, precum și pentru instruirea personalului.

Aprobarea prezentului proiect de hotărâre nu presupune prin ea însăși, alocarea imediată a unor mijloacer financiare suplimentare din bugetul de stat și nu instituie funcții ori autorități publice noi. Cheltuielile necesare implementării vor fi planificate și realizate etapizat, în cadrul activităților de modernizare și digitalizare a SICBI, în limita alocațiilor bugetare aprobate și/sau a altor surse de finanțare legal constituite.

La etapa promovării proiectului nu este disponibil un deviz tehnico-economic distinct, aprobat pentru componenta arhivei electronice. Cuantumul investițiilor și repartizarea acestora pe categorii de cheltuieli urmează a fi determinate în baza documentației tehnice, a analizei necesităților și a deciziilor de finanțare aferente etapelor de implementare. În aceste condiții, la etapa actuală nu poate fi cuantificat cu exactitate impactul financiar al implementării și nici nu poate fi constatată asigurarea integrală a surselor de finanțare.

Integrarea componentei în SICBI permite reutilizarea infrastructurii și a serviciilor existente, cu evitarea, în măsura posibilului, a investițiilor duplicate. Pe termen mediu și lung sunt preconizate economii operaționale prin reducerea manipulării documentelor pe suport de hârtie și a timpului de căutare, fără ca aceste economii să fie cuantificate la prezenta etapă.

Totodată, în condițiile în care componenta arhiva electronică este parte a SICBI, AGCC are aprobate anual mijloace financiare pentru mentenanța acestui sistem, fapt care va duce la reducerea impactul financiar al implementării proiectului.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Modificările propuse vor avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, în special asupra persoanelor fizice și juridice care solicită servicii cadastrale, proprietarilor de bunuri imobile, titularilor de drepturi patrimoniale, executanților lucrărilor cadastrale, notarilor, instituțiilor financiare, dezvoltatorilor imobiliari și altor utilizatori ai informației cadastrale.

Prin introducerea arhivei electronice, documentele aferente bunurilor imobile vor putea fi identificate și verificate mai rapid, ceea ce va contribui la reducerea termenelor de examinare a cererilor și la creșterea previzibilității procesului de prestare a serviciilor cadastrale. Solicitanții nu vor fi obligați să prezinte repetat documente care se regăsesc deja în sistem, în măsura în care accesul și reutilizarea acestora sunt permise de cadrul normativ aplicabil.

Pentru executanții cadastrali autorizați, reglementarea arhivei electronice va clarifica modul de transmitere și asociere a rapoartelor lucrărilor cadastrale și a documentelor aferente, reducând riscul de returnare a dosarelor din cauza unor neclarități privind forma, statutul sau locul de păstrare a documentelor electronice.

Pentru mediul de afaceri, inclusiv pentru sectorul imobiliar și financiar, existența unei arhive electronice sigure și auditabile va contribui la creșterea încrederii în informațiile cadastrale și la accelerarea proceselor care presupun verificarea drepturilor asupra bunurilor imobile.

Proiectul nu instituie taxe noi, nu majorează tarifele la serviciile cadastrale și nu introduce obligații suplimentare disproporționate pentru persoanele fizice sau juridice. Dimpotrivă, acesta creează premise pentru servicii publice mai rapide, mai transparente și mai sigure.

4.4 Impact social

Impactul social al proiectului este unul pozitiv, întrucât contribuie la creșterea accesibilității și calității serviciilor cadastrale, la protejarea drepturilor patrimoniale și la consolidarea securității juridice a proprietarilor și titularilor de drepturi asupra bunurilor imobile.

Administrarea documentelor cadastrale în format electronic, într-un subsistem integrat și reglementat, va reduce riscul pierderii, deteriorării sau imposibilității regăsirii documentelor, ceea ce este important pentru cetățeni, inclusiv în situațiile în care documentele cadastrale constituie temei pentru apărarea drepturilor în raport cu autoritățile publice, în proceduri notariale sau în instanțele de judecată.

Prin sporirea trasabilității și transparenței operațiunilor efectuate asupra documentelor electronice, proiectul contribuie la creșterea încrederii cetățenilor în serviciile cadastrale și în capacitatea statului de a administra corect și sigur informațiile privind bunurile imobile.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Modificările propuse nu modifică natura categoriilor de date cu caracter personal prelucrate în cadrul SICBI și nu extind scopurile de prelucrare stabilite de cadrul normativ aplicabil. Documentele cadastrale pot conține date cu caracter personal, iar componenta arhivei electronice va opera în limitele scopurilor legale de administrare a cadastrului bunurilor imobile și prestare a serviciilor cadastrale.

Prin reglementarea arhivei electronice se consolidează, însă, mecanismele de protecție a datelor cu caracter personal, întrucât vor fi prevăzute reguli mai clare privind accesul, trasabilitatea, auditarea operațiunilor și păstrarea documentelor. Accesul la documentele electronice va fi realizat în funcție de rolurile și drepturile utilizatorilor, cu respectarea principiilor necesității, proporționalității, securității și confidențialității prelucrării.

În procesul de implementare tehnică a componentei urmează a fi respectate cerințele Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv privind securitatea prelucrării și prevenirea accesului neautorizat la date.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu conține prevederi care ar putea genera discriminări directe sau indirecte pe criterii de sex, gen, vârstă, dizabilitate, origine etnică, statut social sau alte criterii protejate de lege. Prevederile proiectului sunt aplicabile în mod egal tuturor persoanelor fizice și juridice care interacționează cu SICBI sau beneficiază de servicii cadastrale.

Prin digitalizarea și reglementarea arhivării documentelor cadastrale, proiectul poate contribui indirect la creșterea accesului egal la servicii publice, inclusiv pentru persoanele care

întâmpină dificultăți în deplasarea la subdiviziunile teritoriale sau în prezentarea repetată a documentelor pe suport de hârtie.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul are un impact pozitiv indirect asupra mediului, prin crearea premiselor pentru reducerea utilizării hârtiei, diminuarea necesității de multiplicare fizică a documentelor și reducerea transportării documentației între subdiviziuni sau între autorități. Introducerea arhivei electronice va sprijini trecerea la fluxuri digitale de lucru și va contribui la diminuarea amprentei administrative asupra mediului.

Modificările nu implică activități care să genereze emisii, deșeuri, poluare sau intervenții asupra resurselor naturale. Impactul asupra mediului este, prin urmare, nesemnificativ din perspectiva riscurilor și pozitiv din perspectiva reducerii consumului de hârtie și a proceselor administrative fizice.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Modificările propuse contribuie la realizarea obiectivelor de transformare digitală a administrației publice și de modernizare a sistemului cadastral. Prin reglementarea componentei arhivei electronice, SICBI va putea funcționa ca un sistem informațional integrat, capabil să administreze atât date cadastrale, cât și documentele electronice care fundamentează aceste date.

În scopul implementării prevederilor proiectului, autoritățile și instituțiile responsabile vor întreprinde următoarele acțiuni:

- Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru va asigura coordonarea procesului de implementare a modificărilor și monitorizarea respectării cadrului normativ aferent SICBI;
- Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” va adapta documentația tehnică și funcțională a SICBI, va participa la dezvoltarea componentei arhivei electronice și va organiza aplicarea noilor prevederi în procesele operaționale;
- utilizatorii autorizați vor aplica procedurile privind recepționarea, validarea, semnarea și transmiterea documentelor în componenta arhivei electronice;
- autoritățile publice și alte entități care interacționează cu SICBI vor utiliza documentele electronice în limitele drepturilor de acces stabilite și cu respectarea regimului de protecție a datelor.

Proiectul este corelat cu obiectivele de modernizare a infrastructurii informaționale cadastrale, interoperabilitate, securitate informațională și eficientizare a serviciilor publice cadastrale.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.

Proiectul nu are ca obiect transpunerea directă a unui act juridic al Uniunii Europene. Totodată, acesta este compatibil cu principiile europene privind guvernanța digitală, interoperabilitatea sistemelor informaționale, administrarea documentelor electronice, securitatea serviciilor publice digitale și protecția datelor.

Prin reglementarea componentei arhivei electronice, proiectul contribuie la dezvoltarea cadrului intern necesar pentru servicii publice digitale sigure și interoperabile, în concordanță cu direcțiile generale de modernizare administrativă și transformare digitală.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 319/2025, a fost plasat pe platforma guvernamentală particip.gov.md și pe pagina web oficială a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, în vederea respectării principiului transparenței în procesul decizional.

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16951

https://www.agcc.gov.md/content/proiectul-hot%C4%83r%C3%A2rii-guvernului-privind-modificarea-conceptului-sistemului-informa%C8%9Bional-

Proiectul a fost supus avizării în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018.

În procesul de avizare au participat: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Justiției; Ministerul Culturii; Ministerul Apărării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Națională a Arhivelor; Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică"; Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică".

Obiecțiile, propunerile și recomandările recepționate au fost examinate și reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor aferentă proiectului.

În cadrul procesului de avizare și expertizare au fost recepționate suplimentar raportul de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție (nr. 06/2/16926 din 17.09.2026), raportul de expertiză juridică al Ministerului Justiției (nr. 04/2-10780 din 25.09.2026), precum și observațiile suplimentare ale Agenției de Guvernare Electronică (nr. 3007-297 din 28.09.2026). Documentele și pozițiile autorului sunt reflectate în sinteza avizelor și expertizelor.

Notificările autorităților efectuate prin platforma e-Legiferare se reflectă în sinteză și se anexează la dosarul proiectului în baza dovezilor efective de transmitere și recepționare.

7. Concluziile expertizelor.

Centrul Național Anticorupție a efectuat expertiza anticorupție asupra proiectului și a comunicat concluziile prin scrisoarea nr. 06/2/16926 din 17.09.2026. Raportul reține caracterul de interes public al reglementării privind organizarea și funcționarea SICBI și precizează că partea proiectului referitoare la modificarea Conceptului SICBI este exceptată de la expertiza anticorupție, potrivit art. 28 alin. (2) lit. g) din Legea integrității nr. 82/2017, coroborat cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Ministerul Justiției a efectuat expertiza juridică și a transmis observațiile prin scrisoarea nr. 04/2-10780 din 25.09.2026. Au fost examinate și reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor recomandările privind tehnica legislativă, uniformizarea terminologiei, reformularea punctelor 9 și 10 ale Conceptului, delimitarea componentei arhivei electronice de depozitul electronic, clarificarea trimiterilor normative, a regimului de interoperabilitate și a dispoziției privind intrarea în vigoare. În cazurile în care autorul a menținut soluția normativă, argumentele sunt prezentate distinct în sinteză.

De asemenea, observațiile formulate în cadrul avizării de Agenția Națională a Arhivelor, Agenția de Guvernare Electronică, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale au fost analizate sub aspectul interoperabilității și sincronizării metadatelor, conservării electronice, statutului juridic al documentelor și copiilor electronice, efectelor semnăturilor electronice și cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal.

Rezultatele expertizelor și modul de examinare a obiecțiilor și recomandărilor sunt prezentate în sinteza aferentă proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre modifică Hotărârea Guvernului nr. 319/2025 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile" și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile".

Prin modificările propuse se completează cadrul normativ existent cu prevederi privind componenta arhivei electronice, fără a modifica natura juridică a SICBI și fără a institui un sistem informațional separat. Componenta arhivei electronice va fi integrată în arhitectura SICBI și va funcționa ca parte componentă a acestuia.

Adoptarea proiectului nu va necesita modificarea imediată a altor acte normative. După aprobarea hotărârii, documentația tehnică, procedurile operaționale și actele administrative interne aferente SICBI urmează a fi ajustate în conformitate cu noile prevederi.

Schimbul de date cu Sistemul informațional de stat „Componenta arhivei electronice" și cu alte sisteme informaționale ale participanților publici se realizează prin platforma de interoperabilitate (MConnect), în condițiile Legii nr. 142/2018; interfețele proprii deservesc integrarea internă dintre componentele SICBI.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru punerea în aplicare a prevederilor proiectului vor fi necesare măsuri de ordin tehnic, organizatoric și procedural, care vor fi realizate în cadrul activităților curente ale Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru și Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile”, precum și în cadrul Programului de modernizare a sistemului cadastral.

Măsurile principale de implementare sunt următoarele:

- actualizarea documentației tehnice și funcționale a SICBI, prin includerea componentei arhivei electronice;
- definirea fluxurilor operaționale privind recepționarea, verificarea, clasificarea, validarea, semnarea, arhivarea și furnizarea documentelor electronice;
- configurarea zonei temporare de prelucrare a documentelor electronice și stabilirea mecanismelor de transfer obligatoriu în componenta arhivei electronice;
- stabilirea drepturilor de acces, rolurilor utilizatorilor și mecanismelor de audit al operațiunilor efectuate asupra documentelor electronice;
- asigurarea corelării componentei cu dosarul electronic al bunului imobil, raportul lucrării cadastrale și celelalte obiecte informaționale ale SICBI;
- instruirea utilizatorilor autorizați privind aplicarea noilor procese și responsabilități aferente arhivării electronice;
- monitorizarea implementării și ajustarea procedurilor operaționale în funcție de rezultatele testării și exploatării componentei.

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită instituirea unor structuri administrative noi. Activitățile aferente vor fi realizate în limita competențelor instituționale existente și a resurselor planificate pentru modernizarea SICBI.

În cadrul implementării se va asigura delimitarea documentelor electronice originare de copiile electronice obținute prin scanare și de copiile electronice autentificate, cu păstrarea informațiilor privind proveniența, forma inițială și statutul juridic al fiecărui document, precum și sincronizarea metadatelor arhivistice potrivit cadrului normativ aplicabil.

Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 va intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Director general **Ivan DANII**

ex. Direcția cadastrul bunurilor imobile
tel: (022)88-12-52

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (completarea componentei „Arhiva electronică”)

(număr unic 793/AGCC/2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării *(aviz nr. 14-2866 din 18.08.2026)*	1	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.	**Se acceptă.**
„Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale *(aviz nr. 21-4840 din 19.08.2026)*	2	La subpct. 1.7, 1.10 și 1.11 din proiect, se propune clarificarea scopului și a efectelor semnăturii electronice aplicate în procesul de arhivare. Or, potrivit subpct. 24.3 din proiect, cu care se propune completarea Conceptului, semnătura utilizatorului autorizat confirmă validarea, arhivarea, autenticitatea și integritatea documentului, în timp ce subpct. 24.4 din proiect stabilește că aceeași semnătură atestă exclusiv transmiterea și arhivarea documentului. Aceste prevederi nu sunt corelate și creează incertitudine cu privire la efectele semnăturii și la răspunderea utilizatorului care efectuează arhivarea. Potrivit art. 28, 42 și 43 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, verificarea autenticității semnăturii electronice sau a sigiliului electronic se efectuează prin intermediul dispozitivului de verificare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și/sau al produsului, cu utilizarea datelor de verificare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic. Semnătura aplicată ulterior în procesul de arhivare poate confirma verificarea documentului și efectuarea operațiunii de arhivare, însă nu poate substitui semnătura emitentului și nici nu poate certifica veridicitatea conținutului documentului emis de o altă persoană. În consecință, se propune ca la subpct. 1.7 și 1.10 din proiect, aplicarea semnăturii de către utilizatorul autorizat să fie prevăzută numai după caz, în funcție de natura documentului și de scopul semnării. La subpct. 1.11 din proiect urmează să se precizeze că semnătura utilizatorului atestă efectuarea operațiunii de arhivare, fără a înlocui semnăturile emitentului și fără a confirma veridicitatea conținutului documentului.	**Se acceptă.**
	3	Sub aspect tehnico-legislativ, la subpct. 2.6 se propune reformularea integrală a pct. 40 din Regulament, deoarece textul privind „colaborarea dintre angajații subdiviziunilor polițienești teritoriale” nu are legătură cu obiectul SICBI. La subpct. 2.4, sintagma „subpunctele 16.6-19.7” urmează a fi substituită cu sintagma „subpunctele 19.6 și 19.7”.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	4	La subpct. 9.32 se propune verificarea și actualizarea edițiilor standardelor. ISO 14721:2012 și ISO 16363:2012 au fost înlocuite la nivel internațional cu edițiile din 2025, iar SM ISO/CEI/IEEE 15288:2015 a fost înlocuit cu ediția din 2023. Statutul edițiilor indicate trebuie verificat în Catalogul național al standardelor. Documentele menționate la subpct. 9.32.4-9.32.6 urmează să fie identificate prin denumirea exactă, emitent și versiunea aplicabilă ori, după caz, incluse în documentația tehnică a sistemului.	**Se acceptă.** Referințele la standardele prevăzute la subpct. 9.32 au fost actualizate, ținându-se cont de edițiile internaționale în vigoare și de statutul acestora în Catalogul național al standardelor. Documentele prevăzute la subpct. 9.32.4–9.32.6, precum și schema identificatorilor persistenți prevăzută la subpct. 9.32.8, au fost excluse din proiect, urmând să fie identificate și incluse în documentația tehnică a SICBI, cu indicarea denumirii complete, emitentului și versiunii aplicabile. A fost păstrat standardul ISO/IEC/IEEE 15288:2023 «Systems and software engineering — System life cycle processes» care are acum subpunctul 9.32.4.
	5	**În nota de fundamentare:** Compartimentul 4.4.1 „Impactul asupra datelor cu caracter personal” din Nota de fundamentare urmează a fi actualizat în partea ce vizează cadrul normativ aplicabil. Deși proiectul face trimitere la Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, Nota de fundamentare se raportează în continuare exclusiv la Legea nr. 133/2011, care urma să fie abrogată începând cu 23 august 2026.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Agenției Naționale a Arhivelor *(scrisoare nr. 01-17/1052 din 17.08.2026)*	6	Agenția Națională a Arhivelor susține pe deplin demersul de digitalizare a documentelor cadastrale și crearea componentei tehnice de arhivă electronică în cadrul Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (SICBI). Având în vedere specificul documentației cadastrale, al înscrisurilor de proprietate care necesită un acces operațional continuu, permanent și nemijlocit din partea autorității cadastrale și a cetățenilor, ANA acceptă și validează soluția conceptuală ca aceste documente electronice de importanță națională să fie păstrate în depozitul electronic al SICBI. Totuși, pentru a garanta integritatea pe termen lung a patrimoniului digital național, respectarea standardelor internaționale de conservare și, cel mai important, asigurarea evidenței unice de stat a Fondului Arhivistic al Republicii Moldova, este imperativ ca sistemul SICBI să fie pe deplin interoperabil cu Sistemul informațional de stat „Arhiva electronică” (SI e-Arhiva) la nivel de metadate. Din aceste considerente, avizarea favorabilă a proiectului de hotărâre este condiționată de acceptarea și încorporarea integrală a propunerilor de modificare și a amendamentelor de fond prezentate mai jos, care vizează securizarea controlului de stat prin sincronizarea metadatelor și aplicarea standardelor de conservare pe termen lung (OAIS). Deși documentele fizice vor rămâne stocate în SICBI, din punct de vedere juridic, aceste documente electronice permanente fac parte integrantă din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova (FARM) și se află sub protecția și evidența statului, conform Legii nr. 880/1992. În mod practic, SICBI va păstra documentul binar, dar va trimite automat către SI e-Arhiva: • *Identificatorul unic persistent (ARK - Archival Resource Key);* • *Metadatele de descriere arhivistică (titlurile, creator, data, termenele de păstrare);* • *Metadatele de fixitate (amprenta hash) pentru controlul integrității.* Aceasta va permite ANA să exercite controlul arhivistic de stat și evidența centralizată a patrimoniului național, în timp ce AGCC își menține gestiunea fizică și operațională asupra documentelor. Deoarece SICBI va fi depozit electronic, acesta nu mai este un simplu sistem de management al documentelor, ci un depozit digital de încredere. Prin urmare, sistemul trebuie să aplice cu strictețe standardele internaționale menționate în documentația de proiect, în special Modelul de referință OAIS (ISO 14721). SICBI trebuie să poată genera structuri de date standardizate – de la Pachetul de Informații de Trimitere (PIT) până la Pachetul de Informații Arhivistice (PIA) – și să asigure mecanisme de verificare a fixității (amprentă hash) și de migrare controlată a formatelor pe măsură ce tehnologia evoluează, garantând că actele de proprietate ale cetățenilor vor putea fi citite și peste 50 sau 100 de ani.	**Se acceptă parțial, cu următoarea redacție:** *AGCC, în calitate de posesor, asigură guvernanța, dezvoltarea și controlul arhivei electronice, iar IPCBI, în calitate de deținător, asigură administrarea operațională și funcționarea curentă atât a arhivei electronice, cât și a arhivei pe suport de hârtie.*

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	7	1. Amendament la Punctul 1.1 din Proiect. Textul completat propus de ANA: *„6.4. Componenta arhivei electronice reprezintă componenta documentară a SICBI, destinată păstrării, gestionării și conservării electronice pe termen lung a documentelor rezultate din activitatea cadastrală [...] Componenta constituie depozitul electronic oficial permanent al documentelor aferente bunurilor imobile și înscrisurilor cadastrale, asigurând interoperabilitatea tehnică și sincronizarea metadatelor arhivistice cu Sistemul informațional de stat „Arhiva electronică” în scopul evidenței unice de stat a Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.”*	**Se acceptă.** Punctul a fost reformulat conform recomandărilor propuse.
	8	2. Amendament la Punctul 1.16 din Proiect. Textul completat propus de ANA: *„35.9. interfețe și servicii de integrare (API/servicii de rețea) pentru conectarea componentei arhivei electronice cu componentele SICBI și cu sistemele relevante, în vederea sincronizării controlate a identificatorilor, documentelor și metadatelor, asigurând în mod obligatoriu capacitatea tehnică de integrare și sincronizare automatizată a metadatelor documentelor electronice cu termen permanent de păstrare (inclusiv a identificatorilor persistenți ARK, a amprentelor de fixitate hash și a metadatelor de descriere arhivistică) cu Sistemul informațional de stat „Arhiva electronică”, în conformitate cu standardul de referință OAIS (ISO 14721).”*	**Se acceptă.** Punctul a fost reformulat conform recomandărilor propuse.
	9	3. Amendament la Punctul 2.7 din Proiect. Textul completat propus de ANA: *„41². Documentele marcate ca arhivate se păstrează în depozitul electronic permanent al SICBI și nu pot fi modificate decât în condițiile procedurilor aprobate, prin înlocuire sau actualizare, cu păstrarea versiunilor, a istoricului intervențiilor și a jurnalelor de audit, cu aplicarea obligatorie a standardelor de conservare digitală (inclusiv evidența formatelor de fișiere, verificarea periodică a fixității și jurnalizarea evenimentelor de conservare conform standardelor PREMIS) și cu reflectarea modificărilor de stare în sistemul de evidență unică de stat.”*	**Se acceptă.** Punctul a fost reformulat conform recomandărilor propuse.
Ministerul Justiției *(aviz nr. 04/2-9535 din 19.08.2026)*	10	Potrivit art. 34 alin. (3) și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, expertiza juridică se efectuează la etapa finală, după definitivarea proiectului conform avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice. Proiectul definitivat, însoțit de Nota de fundamentare, sinteză și, după caz, tabelul de concordanță, urmează a fi expediat Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” *(aviz nr. 3007-258 din 18.08.2026)*	11	Conceptul Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 319/2025, utilizează în prezent trei denumiri diferite pentru aceeași componentă: „arhiva electronică” la subpct. 11.1, „arhiva digitala” la subpct. 14.1.11 și 14.2.10, „arhiva digitală” la subpct. 14.4.8 și la pct. 27 subpct. 27.4, precum și „arhiva permanentă” la subpct. 14.4.9. Niciuna dintre acestea nu este definită, Conceptul necuprinzând un capitol de noțiuni, iar Regulamentul resursei informaționale raportând, la pct. 2, noțiunile utilizate exclusiv la Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 și la Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare. Proiectul Regulamentului introduce, la subpct. 6.4, o descriere a componentei arhivei electronice și înlocuiește denumirea la subpct. 14.4.8 și la pct. 27 subpct. 27.4, însă nu intervine asupra subpct. 11.1, 14.1.11, 14.2.10 și 14.4.9, care își păstrează formulările actuale. În consecință, după adoptare, Conceptul va continua să opereze cu terminologie neunitară pentru aceeași componentă, iar la subpct. 14.1.11 și 14.2.10 aceasta va fi atribuită unor titulari diferiți - „arhiva digitala a SICBI”, respectiv „arhiva digitala a IPCBI”. Prin urmare, este necesară completarea proiectului cu modificările corespunzătoare la subpct. 11.1, 14.1.11, 14.2.10 și 14.4.9 din Concept, prin utilizarea unitară a denumirii „componenta arhivei electronice”, cu delimitarea expresă a titularului acesteia, precum și revizuirea integrală a textului Conceptului și proiectului Regulamentului sub aspect terminologic.	**Se acceptă.** Conceptul și Regulamentul a fost revizuit integral sub aspect terminologic, cu utilizarea consecventă a denumirii „componenta arhivei electronice”. Formulările de la subpct. 11.1, 14.1.11, 14.2.10, 14.4.8, 14.4.9 și 27.4 vor fi corelate, iar titularul componentei va fi precizat în concordanță cu rolurile instituționale stabilite pentru SICBI.
	12	Pct. 1 subpct. 1.1 din proiect se propune a fi reformulat astfel: „Pct. 6 se completează cu subpunctul 6.4, care va avea următorul cuprins:”, urmat de textul subpunctului.	**Se acceptă.** Subpct. 1.1 a fost reformulat conform propunerii.
	13	Prin pct. 1 subpct. 1.16, punctul 35 din Concept se completează cu subpct. 35.9, care prevede „*interfețe și servicii de integrare (API/servicii de rețea) pentru conectarea componentei arhivei electronice cu componentele SICBI și cu sistemele relevante, în vederea sincronizării controlate a identificatorilor, documentelor și metadatelor*”. Pe de altă parte, același punct 35 reglementează deja, la subpct. 35.2, platforma de interoperabilitate (MConnect), „pentru schimbul de date cu alte sisteme informaționale și registre de stat”. Noul subpunct instituie, prin urmare, un canal de schimb paralel cu cel consacrat în cadrul aceluiași punct, fără a delimita ipotezele în care se aplică fiecare. Precizăm că, potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate, în timp ce art. 6 alin. (5) din aceeași lege permite ca schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public să aibă loc și în afara platformei. Subsecvent, subpct. 35.9 se va revizui prin precizarea faptului că interfețele și serviciile de integrare proprii asigură conectarea componentei arhivei electronice cu celelalte componente ale SICBI, în condițiile art. 6 alin. (5) din Legea nr. 142/2018, iar schimbul de date cu sistemele informaționale ale altor participanți publici se va realiza prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în corelare cu art. 6 alin. (3) din Legea 142/2018 și subpct. 35.2 din Concept.	**Se acceptă.** S-a exclus modif. la subpct. 35.9.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	14	Proiectul supus avizării instituie, pentru SICBI, o componentă proprie de arhivare electronică, structurată integral pe principiile modelului OAIS (SM ISO 14721:2012), cu depozit electronic permanent, politici de retenție, gestionare a versiunilor, copii de siguranță și mecanisme de migrare controlată către generații ulterioare ale soluției. La același standard OAIS se raportează însă și Sistemul informațional „Arhiva electronică”, al cărui Concept a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.31/2026. Potrivit principiului reuse before build înainte de a trece la dezvoltarea unor soluții digitale noi, se vor analiza soluțiile partajate similare existente deja, destinată aceluiași scop funcțional. Menționăm că documentarea sistemelor informaționale de stat conform Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat, presupune inclusiv verificarea prealabilă a soluțiilor digitale deja existente și care ar putea fi reutilizate, în cazul în care acoperă aceleași fluxuri. Astfel, urmare a unei analize autorul urmează să evalueze dacă soluția existentă poate fi reutilizată integral sau parțial. Acest fapt se impune pentru a reduce cheltuielile pentru construirea unor soluții tehnice identice, iar pe de altă parte, previne fragmentarea arhitecturii digitale a statului, prin multiplicarea unor soluții paralele, greu de întreținut. Totodată, în ceea ce privește aplicabilitatea practică a reutilizării soluției e-Arhiva, situația trebuie evaluată realist. Conceptul SI „Arhiva electronică” a fost aprobat abia la 28 ianuarie 2026, iar Ministerul Justiției și Agenția Națională a Arhivelor mai au la dispoziție un termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a hotărârii pentru a elabora analiza de business și Regulamentul resursei informaționale. Totuși necesitatea corelării, rămâne valabilă chiar dacă reutilizarea imediată nu este posibilă. E-Arhiva este gândită ca resursă partajată, nu ca sistem închis. Conceptul definește „Consumator” drept „o persoană sau un sistem, care utilizează arhiva”, deci vizează consumul de către alte sisteme. Scopul ei declarat este tocmai să pună capăt practicii instituțiilor de a-și improviza soluții proprii de stocare. Iar faptul că ambele proiecte folosesc același standard OAIS/ISO 14721 înseamnă că o compatibilitate proiectată de la început ar reduce mult costul unei migrări ulterioare.	**Se acceptă.** A se vedea răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor (scrisoare nr. 01-17/1052 din 17.08.2026).

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” *(aviz nr. 1.4/1507/26 din 20.08.2026)*	15	STISC consideră necesară revizuirea anumitor prevederi ale proiectului sub aspectul delimitării juridice dintre documentul electronic și copia electronică (prin încărcarea, scanarea, reproducere) a unui document întocmit inițial pe suport de hârtie, pentru a asigura conformitatea conceptului propus cu prevederile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Astfel, potrivit Legii nr. 124/2022, documentul electronic presupune existența unui conținut în formă electronică căruia i-a fost aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic. Totodată, documentul electronic trebuie să conțină, pentru confirmarea autenticității sale, una sau mai multe semnături electronice ori sigilii electronice, iar autenticitatea acestuia este condiționată de aplicarea semnăturii/sigiliului de către persoana abilitată să semneze documentul echivalent pe suport de hârtie. Potrivit art. 42 din Legea nr. 124/2022, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia. În acest context, simpla reproducerea a unui document întocmit și semnat olograf pe suport de hârtie nu determină, prin ea însăși, transformarea documentului respectiv într-un document electronic autentic în sensul Legii nr. 124/2022. Totodată, semnătura electronică a persoanei responsabile de arhivare nu poate fi interpretată ca semnătura autorului documentului original și nici ca transformarea documentul pe suport de hârtie într-un document electronic originar.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	16	În altă ordine de idei, proiectul prevede recepționarea, încărcarea, verificarea, clasificarea, validarea și arhivarea documentelor, precum și aplicarea semnăturii electronice de către utilizatorul autorizat înainte de plasarea acestora în arhiva electronică. De asemenea, subpct. 24.3 introdus prin pct. 1.11 din proiect, prevede că utilizatorul autorizat confirmă inclusiv „*autenticitatea și integritatea documentului*” la momentul plasării acestuia în arhiva electronică Considerăm că această formulare necesită precizare, întrucât poate conduce la concluzia că semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă de arhivare conferă documentului scanat statutul juridic al unui document electronic autentic în sensul Legii nr. 124/2022. În opinia STISC, trebuie făcută o distincție expresă între: -documentele create inițial în formă electronică și semnate electronic de persoana competentă; -documentele create inițial pe suport de hârtie și ulterior digitizate prin scanare; -copiile electronice ale documentelor pe suport de hârtie, a căror autenticitate este confirmată de persoana competentă în condițiile legislației aplicabile. Această delimitare este cu atât mai importantă cu cât legislația națională admite expres utilizarea copiilor scanate ale documentelor pe suport de hârtie în cadrul dosarelor electronice, cu confirmarea autenticității acestora prin semnătura electronică a persoanei responsabile, atunci când există temeiul juridic corespunzător.	**Se acceptă.** S-a ajustat.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	17	Suplimentar, considerăm necesară revizuirea pct. 1.12 din proiect, potrivit căruia „documentul electronic” este definit ca un obiect informațional constituit din fișierul electronic și metadatele asociate. De atenționat, noțiunea de documentul electronic deja este definită in Legea nr. 124/2022, astfel, se recomandă utilizarea unor noțiuni, de exemplu: -„document electronic” – document electronic în sensul Legii nr. 124/2022; -„copie electronică/scanată” – reproducerea în format electronic a unui document întocmit pe suport de hârtie, introdusă în SICBI pentru evidență, arhivare și utilizare în condițiile legii; -„copie electronică autentificată” – copia electronică/scanată a unui document pe suport de hârtie a cărei conformitate cu documentul prezentat și autenticitate sunt confirmate prin semnătura electronică a persoanei competente. În vederea asigurării coerenței juridice a proiectului, propunem ca mecanismul de funcționare a componentei „Arhiva electronică” să fie structurat după următoarea logică: a) documentele create inițial în formă electronică și semnate electronic se recepționează și se arhivează împreună cu semnătura electronică/sigiliul electronic și metadatele aferente; b) documentele create inițial pe suport de hârtie pot fi digitizate prin scanare și introduse în arhiva electronică ca copii electronice/scanate; c) pentru copiile scanate, persoana competentă efectuează verificarea documentului original și aplică semnătura electronică, confirmând statutul copiei electronice, fără ca această operațiune să fie calificată drept semnare electronică a documentului original; d) sistemul trebuie să păstreze în mod obligatoriu informația privind forma inițială a documentului, respectiv „document electronic originar” sau „document pe suport de hârtie digitizat”, precum și persoana, data, temeiul și operațiunea în baza căreia copia a fost introdusă și autentificată; e) metadatele și mecanismele de trasabilitate ale sistemului trebuie să permită verificarea ulterioară a legăturii dintre copia electronică și documentul pe suport de hârtie care a stat la baza digitizării.	**Se acceptă.** În vederea asigurării delimitării clare între documentul creat inițial în formă electronică și copia electronică obținută prin digitizarea unui document pe suport de hârtie, precum și a trasabilității operațiunilor efectuate asupra acestora, subpct. 24.6 a fost completat cu prevederi privind reflectarea în metadate a formei inițiale și a statutului juridic al documentului sau copiei electronice. În cazul digitizării ori autentificării unei copii electronice, vor fi păstrate inclusiv informațiile privind persoana care a efectuat operațiunea, data acesteia, temeiul juridic al autentificării și datele necesare identificării documentului-sursă pe suport de hârtie. Completarea permite verificarea ulterioară a proveniență documentului și a operațiunilor efectuate asupra acestuia.
Ministerul Culturii *(aviz nr. 04/1-09/2320 din 06.08.2026)*	18	În limitele competenței funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se acceptă.**
Ministerul Apărării *(aviz nr. 11/1243 din 12.08.2026)*	19	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	**Se acceptă.**
Ministerul Muncii și Protecției Sociale *(aviz nr. 23-02/2388 din 08.09.2026***)**	20	conform competențelor funcționale comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare *(aviz nr. 22/4768 din 19.08.2026***)**	21	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	**Se acceptă.**
Ministerul Afacerilor Interne *(aviz nr. 16/3283 din 14.08.2026)*	22	În limitele competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor sau propunerilor.	**Se acceptă.**
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție *(scrisoare nr. 06/2/16926 din 17.09.2026)*	23	**Concluzia expertizei:** În nota de fundamentare se menționează că: „Sursa proiectului o constituie necesitatea obiectivă de dezvoltare a Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (în continuare - SICBI) prin completarea arhitecturii funcționale cu componenta de arhivă electronică, în contextul implementării Programului de modernizare a sistemului cadastral, digitalizării serviciilor cadastrale și trecerii treptate de la administrarea documentației cadastrale pe suport de hârtie la administrarea documentelor în format electronic.(...). Proiectul urmărește completarea Hotărârii Guvernului nr. 319/2025 cu prevederi necesare pentru instituirea și reglementarea componentei „Arhiva electronică” în cadrul SICBI. Modificările propuse au caracter tehnico-normativ și funcțional, fiind orientate spre asigurarea coerenței dintre arhitectura sistemului informațional și procesele reale de prestare a serviciilor cadastrale în format digital”. Proiectul promovează interesul public manifestat prin aprobarea de norme care să asigure modul de organizare și funcționare a Sistemului informațional Cadastrul bunurilor imobile. Totodată, menționăm că prezentul raport de expertiză anticorupție nu se răsfrânge asupra proiectului de modificare a Conceptului Sistemului informațional „Cadastrul bunurilor imobile” (punctul 1 din proiectul hotărârii de Guvern) din considerentul că acesta este exceptat de la realizarea expertizei anticorupție potrivit prevederilor art. 28 alin. (2) lit. g) din Legea integrității nr.82/2017, corelat cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiției *(scrisoare nr. 04/2-10780 din 25.09.2026)*	24	**Observații generale de tehnică legislativă privind formularea dispozițiilor de modificare:** ”La pct. 1, din proiectul hotărârii de Guvern. Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică după cum urmează:”, urmată de redarea modificărilor.” „Totodată, din perspectiva rigorii tehnicii legislative și pentru asigurarea unei structuri sintactice corecte a textului modificator, se impune eliminarea prepoziției „La” de la începutul subpunctului. Clauza de modificare trebuie să înceapă direct cu indicarea elementului structural supus intervenției, evitându-se astfel formulele repetitive (observație valabilă pentru toate cazurile similare)”. „Cu titlu de recomandare generală, expresia „care vor avea următorul cuprins:” se va substitui cu expresia „cu următorul cuprins: ” „La subpct. 2.3, expresia „care vor avea următorul conținut” se substituie cu expresia „cu următorul cuprins:”. Această regulă de redactare se va aplica pentru toate cazurile similare din întregul text al proiectului.”	**Se acceptă.** Toate observațiile au fost luate în considerare, iar textul proiectului a fost redactat în conformitate cu cerințele de tehnică legislativă și recomandările formulate.
	25	**Claritate și uniformizare terminologică:** ”La subpct. 1.1, observăm o confuzie între termenele de păstrare prevăzute „pe termen lung” și „permanent”. În prima frază se afirmă că arhiva este destinată „păstrării... pe termen lung”, iar în a doua frază se spune că aceasta constituie „depozitul electronic oficial permanent”. Subliniem că în terminologia arhivistică și juridică, „termen lung” nu este sinonim cu termenul „permanent”. Totodată, textul supus analizei creează o confuzie conceptuală între „Componenta arhivei electronice” și „depozitul electronic oficial permanent”, această suprapunere de noțiuni încalcă exigențele tehnicii legislative privind claritatea și precizia normei juridice. Prin urmare, în scopul asigurării proiectului normativ cu o terminologie uniformă, consecventă și predictibilă, se impune revizuirea integrală a textului și unificarea noțiunilor de „Componentă arhivei electronice”, „depozit electronic oficial permanent”, „Componenta” și „depozit electronic”, pentru a evita interpretările paralele în procesul de punere în aplicare.”	**Se acceptă.** Observațiile privind claritatea și uniformizarea terminologică au fost luate în considerare, iar textul proiectului a fost revizuit în vederea utilizării consecvente și unitare a noțiunilor și formulărilor aplicabile.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	26	**Comasarea intervențiilor care vizează același element structural:** „La subpct. 1.2, se recomandă comasarea clauzei de modificare cu cea de la subpct. 1.3, utilizând o formulă introductivă comună și eliminând prepoziția „La” de la începutul textului, având în vedere că ambele subpuncte vizează modificări la punct 7.” „Soluțiile de modificare propuse la subpct.1.7-1.12 se vor expune la un subpunct comun având în vedere că vizează modificarea dispozițiilor de la pct. 14. Totodată, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „la final”, deoarece acestea sunt inutile, având în vedere că conform uzanțelor de redactare normativă, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia (observație valabilă pentru toate cazurile similare).” „La subpct. 1.14, în contextul dispoziției introductive privind modificarea actului normativ, recomandăm să nu se repete de fiecare dată că textul se modifică, se va exclude din context cuvintele „ se modifică și ”. Totodată, soluțiile de modificare propuse la subpct.1.14-1.15 se vor expune la un subpunct comun având în vedere că ambele vizează modificarea dispozițiilor de la pct. 24.” „Soluțiile normative propuse la subpct.1.24 și 1.25, se vor expune la un punct comun având în vedere că ambele vizează modificarea pct. 47.”	**Se acceptă.**

	27	**Redactarea și formularea corectă a intervențiilor normative:** „Cu referire la intenția de modificare propusă la subpct.1.4 și 1.5 care vizează completarea pct.9 și 10. Subliniem că potrivit art.62 și 63 din Legea nr. 100/2017, în cazul în care un punct sau subpunct suferă modificări substanțiale ori redactarea sa actuală devine confuză din cauza inserțiilor multiple, acesta trebuie expus în redacție nouă. Formularea propusă în prezent încarcă textul normativ, creează ambiguități și fragmentează coerența normei juridice. În scopul respectării principiului clarității și previzibilității legii, se impune renunțarea la formula completărilor parțiale. Punctele 9 și 10 vizate vor fi reformulate integral prin redarea lor în redacție nouă.” „Se va revizui intenția de modificare prevăzută la subpct. 1.6, având în vedere că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte se menționează despre substituirea „textului” respectiv.” „La subpct. 1.13, având în vedere că modificarea integrală a unui element structural sau a unei părți din acesta presupune înlocuirea textului, intenția de modificare se va exprima prin formula „va avea următorul cuprins:”.” „La subpct. 1.16, se va revizui și redacta soluția de modificare propusă, având în vedere că cuprinsul acesteia vizează subpunctele 27.4-27.4.5 și nu doar 27.4.1-27.4.3. În vederea extinderii ariei de cuprindere a acesteia, textul va fi redactat astfel încât să vizeze în mod explicit întregul spectru al subpunctelor 27.4–27.4.5, corectând limitarea actuală care face referire exclusiv la subpunctele 27.4.1–27.4.3.” „La subpct. 1.17, pentru corectitudinea redactării se va substitui expresia „care vor avea următorul cuprins:” cu expresia „cu următorul cuprins”.” „La subpct. 1.18, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „pe final”, deoarece acestea sunt inutile, având în vedere că conforma uzanțelor de redactare normativă, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia.” „Se va revizui și reformula soluția normativă propusă la subpct. 1.20, având în vedere formularea defectuoasă a acesteia.” „Conținutul subpct. 2.2, se va redacta ținând cont că, în cazul operării unei modificări care presupune substituirea unei structuri stabile cum ar fi denumirea unui minister, a unei agenții, a unui sistem etc. se va utiliza termenul „sintagma”. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului”.” „La subpct. 2.3, expresia „care vor avea următorul conținut” se substituie cu expresia „cu următorul cuprins:”. Această regulă de redactare se va aplica pentru toate cazurile similare din întregul text al proiectului.” „La subpct. 2.5, intenția de modificare trebuie redată într-o manieră clară și normativă, după cum urmează: „Punctul 34 se completează cu textul:”, urmată direct de textul propriu-zis al completărilor.” „Expresia utilizată este redundantă, deoarece orice modificare adusă unui punct vizează implicit textul acestuia. La punctul 2.6, se va exclude sintagma „textul se modifică și”, simplificând astfel formula de modificare.”	**Se acceptă.** Observațiile au fost luate în considerare, iar textul proiectului a fost revizuit cu operarea corectărilor recomandate. Punctele 9 și 10 au fost expuse integral în redacție nouă, fiind eliminate completările fragmentare și realizată renumerotarea corespunzătoare. Au fost corectate formulele de modificare și completare a elementelor structurale, utilizându-se, după caz, expresiile „va avea următorul cuprins”, „se completează cu textul”, „se substituie cuvintele/textul/sintagma”. Au fost eliminate formulările redundante „la final”, „pe final”, „textul se modifică și”, precum și repetările inutile. Totodată, au fost corectate trimiterile la elementele structurale vizate astfel încât acestea să reflecte integral aria intervenției normative.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		„La subpunctul 2.7, se va exclude cuvântul „Regulamentul”, textul urmând să facă trimitere directă la subdiviziunile acestuia. Având în vedere că acesta a fost deja nominalizat complet la punctul 2, menționarea repetată a denumirii actului normativ încarcă textul în mod inutil.”	
	28	**Conformitatea cu cadrul normativ privind trimiterile și intrarea în vigoare:** „La subpct. 1.21, pentru spor de precizie, menționăm necesitatea indicării depline a actului normativ la care se face trimitere, regulă prevăzută de art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Trimiterea la un act normativ se expune conform următorului model: tipul actului (lege, hotărâre, ordin etc.), numărul, ca element de identificare, anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis și denumirea actului normativ.” „Cu referire la pct. 3 din proiectul hotărârii de Guvern, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr. 100/2017, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”. În acest sens, este necesară completarea notei de fundamentare cu argumentele pertinente.”	**Se acceptă.** Trimiterea la actul normativ a fost completată prin indicarea tipului actului, numărului, anului și denumirii integrale, în conformitate cu art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017. Totodată, dispoziția privind intrarea în vigoare a proiectului a fost revizuită în conformitate cu art. 56 din Legea nr. 100/2017.

Agenția de Guvernare Electronică *(scrisoare nr. 3007-297 din 28.09.2026)*	29	**Cu privire la subpct. 35.9** din Concept (subpct. 1.21 din proiect) – interfețele de integrare (API) În avizul său, AGE a semnalat că, în versiunea inițială, subpct. 35.9 instituia interfețe și servicii proprii de integrare pentru conectarea componentei arhivei electronice „cu componentele SICBI și cu sistemele relevante”, deși același punct 35 prevede deja, la subpct. 35.2, platforma de interoperabilitate (MConnect) pentru schimbul de date cu alte sisteme și registre de stat. Se creau astfel, în interiorul aceleiași norme, două canale paralele de schimb de date, fără vreun criteriu care să stabilească în ce situații se aplică fiecare. Soluția propusă de AGE a pornit de la distincția pe care o face Legea nr. 142/2018 între două regimuri juridice diferite. Pe de o parte, art. 6 alin. (3) din Lege, obligă participanții publici să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate. Pe de altă parte, schimbul de date între sistemele informaționale deținute de același participant public poate avea loc și în afara platformei de interoperabilitate, potrivit art. 6 alin. (5) din Legea precitată. Prin urmare AGE a recomandat ca subpct. 35.9 să prevadă expres că interfețele proprii servesc exclusiv conectării componentei arhivei electronice cu celelalte componente ale SICBI, în temeiul art. 6 alin. (5) din Legea nr. 142/2018, iar schimbul de date cu sistemele altor participanți publici se realizează prin MConnect, în temeiul art. 6 alin. (3) și în corelare cu subpct. 35.2. Autorul a acceptat obiecția și s-a angajat, în sinteză, ca interfețele proprii „să deservească integrarea internă dintre componentele SICBI”. Redacția expusă urmare a avizării nu reflectă însă acest angajament. Autorul a eliminat sintagma „și cu sistemele relevante” și a adăugat o propoziție potrivit căreia schimbul cu sistemele altor participanți, inclusiv cu SI „Arhiva electronică”, se face prin MConnect. Autorul a preluat însă doar în parte propunerea AGE și a omis-o tocmai pe cea care îi dădea efect juridic. Textul spune acum că interfețele proprii servesc „pentru conectarea componentei arhivei electronice cu componentele SICBI și pentru sincronizarea controlată a identificatorilor, documentelor și metadatelor aferente”. Repetarea prepoziției „pentru” creează două scopuri distincte și independente. Primul este limitat la spațiul SICBI, dar al doilea, nu mai are nicio limită și nu precizează între ce sisteme are loc. În consecință, un dezvoltator ar putea interpreta norma ca permițând sincronizarea prin interfețe proprii și cu sisteme externe. În acest caz, în care propoziția despre MConnect devine doar o opțiune alături de alta. Art. 6 alin. (5) din Legea nr. 142/2018 constituie o excepție de la regula obligativității platformei, iar excepțiile sunt de strictă interpretare și trebuie încadrate strict în limitele permise de lege. Aceeași deficiență rezultă și din lipsa trimiterii la art. 6 alin. (5), deși aceasta a fost solicitată expres și acceptată. Textul se limitează la formula generică „în condițiile Legii nr. 142/2018”, și numai în partea referitoare la MConnect, astfel încât interfețele proprii apar în Concept fără niciun temei legal. Semnalăm, totodată, că sintagma „servicii de rețea”, utilizată la subpct. 35.9, are un conținut normativ propriu în Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale. Legea respectivă desemnează serviciile de descoperire, vizualizare, descărcare și transformare a seturilor de date spațiale. Folosirea ei pentru interfețele interne ale unei componente de arhivare documentară confundă două regimuri juridice distincte, motiv pentru care urmează a fi exclusă. AGE nu contestă regimul special instituit de Legea nr. 254/2016 pentru seturile și serviciile de date spațiale. Potrivit art. 5 și 8 din această Lege, accesul la aceste date, interoperabilitatea și partajarea lor se realizează în cadrul infrastructurii naționale de date	**Se acceptă.** Observația a fost luată în considerare prin delimitarea expresă a celor două regimuri de integrare. Astfel, la subpct. 35.2 a fost prevăzut că schimbul de date cu sistemele și resursele informaționale deținute de alți participanți publici, inclusiv cu Sistemul informațional de stat „Arhiva electronică”, se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în condițiile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Totodată, mecanismele de integrare internă dintre componentele SICBI au fost separate de regimul serviciilor de rețea aferente infrastructurii naționale de date spațiale și urmează a fi reglementate distinct la pct. 39, prin utilizarea interfețelor de integrare (API) exclusiv în perimetrul SICBI, în condițiile art. 6 alin. (5) din Legea nr. 142/2018. În acest mod, regimul special aplicabil seturilor și serviciilor de date spațiale rămâne distinct de regimul componentei arhivei electronice.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		spațiale, conform normelor aprobate prin hotărâre de Guvern. Acest regim nu poate fi însă extins asupra componentei arhivei electronice. Componenta nu gestionează seturi de date spațiale, ci documente și metadatele aferente. Mai mult, obiectul schimbului cu SI „Arhiva electronică” îl constituie exclusiv metadatele, adică date de volum redus, pentru care argumentul dimensiunii datelor geospațiale nu este relevant. Nici Legea nr. 254/2016 nu permite ocolirea platformelor guvernamentale. Art. 8 alin. (3) impune, dimpotrivă, reutilizarea acestora ca primă opțiune. Prin urmare, norma trebuie să delimiteze distinct interfețele interne ale componentei arhivei electronice, limitate la perimetrul SICBI, schimbul de date al acesteia cu sistemele altor participanți publici prin MConnect și regimul special al seturilor și serviciilor de date spațiale.	
Ministerul Apărării *(comentariu în e-Legiferare)*	30	Comunică lipsa de propuneri și obiecții.	**Se acceptă..**
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale *(comentariu în e-Legiferare)*	31	Comunică lipsa de propuneri și obiecții.	**Se acceptă..**
Ministerul Afacerilor Interne *(comentariu în e-Legiferare)*	32	Comunică lipsa de propuneri și obiecții.	**Se acceptă..**
Ministerul Culturii *(comentariu în e-Legiferare)*	33	Comunică lipsa de propuneri și obiecții.	**Se acceptă..**

Director general **Ivan DANII**

Ex. Direcția cadastrul bunurilor imobile
Tel: 88-12-52